

31.5.2011

Käsiteltävä tässä kokouksessa

4

24.5.2011 pöydälle pantu asia
ESITYS VUODEN 2012 TALOUSARVIOKSI JA VUOSIEN 2013- 2014
TALO USSUUNNITELMAKSI

Terke 2010-2506

TJA Terveyslautakunta päättäne e hyväksyä liitteen mukaisen ehdotuksen terveydenhuol loin talousarvioksi ja vuosien 2013 - 2014 talou ssuunnitel maksi.

Samalla terveyslautakunta päättäne e hyväksyä liitteen mukaiset talousarvion perustelutekstit.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Lind Jussi, suunnittelupäällikkö, puhelin 310 42246

LIITTEET

- Liite 1 [Esitys terveystakeskuksen vuoden 2012 talousarvioksi ja vuosien 2013- 2014 talou ssuunnitel maksi](#)
- Liite 2 [Perustelut kaupungin talousarvioon](#)
- Liite 3 [Henkilöstön yhteistoimintaryhmän lausunto esityksestä terveystakeskuksen vuoden 2012 talousarvioksi ja vuosien 2013- 2014 talou ssuunnitel maksi](#)

Esittelijä Terveystakeskuksen vuoden 2012 talousarvion laadintaa ohjaavat kaupunginhallituksen 28.3.2010 päättämät sisällölliset linjaukset ovat seuraavat:

- Talousarvioon 2011 sisältyvä tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelma edellyttää että vuonna 2012 palvelut tuotetaan nykyistä edullisemmin asukasta kohden laskettuna.
- Tuottavuuden parantamiseksi jatketaan hallintorakenteen keventämistä ja selkeyttämistä. Tukipalvelujen keskittämistä jatketaan.
- Kaikkien virastojen tulee talousarvioehdotuksissaan esittää taloudelliselta volyymiltaan suurimpien palvelujensa tuottavuusluvut ja tuottavuutta lisäävät toimenpiteet tuottavuus- ja

31.5.2011

Käsitteltävä tässä kokouksessa

työhyvinvointiohjelmasta annettuja ohjeita hyödyntäen. Tuottavuuden kehittyminen esitetään keskeisten palvelujen osalta vuosina 2010–2014 (vuosi 2009=100).

- Kaikissa määrärahoja ja palvelutasoa koskevissa päätöksenteon perusteluissa on esitettävä muutosten vaikutukset tuottavuuteen. Olennaisesti talouteen vaikuttavissa lauta- ja johtokuntien päätöksissä on esitettävä päätösten kustannusvaikutukset.
- Hallintokuntien tulee toiminnassaan aktiivisesti torjua harmaata taloutta. Khs tulee antamaan tarkemmat ohjeet ja tiivistämään yhteistyötä harmaan talouden torjunnasta vastaavien valtion toimijoiden kanssa.
- Sähköisen asiointin ja tietotekniikan hankkeissa kehittämispanokset suunnataan tuottavuutta parantaviin hankkeisiin. Hankeohjelmassa priorisoidaan kaupunkiyhteisiä hankkeita.
- Hallintokuntien tulee tehostaa kaikkien tilojen käyttöä ja etsiä yhteiskäyttömahdollisuuksia. Hallintokuntien tulee tehdä käytössään olevien toimistotilojen tehostamissuunnitelma.
- Ulkopuolisten tilojen vuokraaminen edellyttää johtajiston lupaa. Tilakeskus toimii omalta osaltaan niin, että kaupungin tilat ovat vuokraltaan kilpailukykyisiä.
- Kaupungin toimintamenot tulee sopeuttaa käytettävissä oleviin tuloihin.
- Khn käyttövaroihin varataan vähintään opetus-, terveys- ja sosiaalitoimen työehtosopimusten mukaiset palkankorotusvarat.
- Virastojen tulee talousarvioehdotuksissaan esittää talousarvion vaikutukset asukkaiden hyvinvointi- ja terveyserojen kehittymiseen.
- Sosiaalitoimeen on lisätty 17 miljoonaa euroa.
  - Khs kehottaa kohdentamaan määrärahaa hoitoisuuskertoimen väljentämiseen eli päiväkotiryhmien pienentämiseen päivähoitossa.

31.5.2011

Käsiteltävä tässä kokouksessa

- Budjettia valmisteltaessa lapsimäärä ja hoitoa tarvitsevien vanhusten määrä budjetoidaan 1.8. toteuman ja ajankohtaisimman ennusteen mukaan.
- Khs kehottaa kohdentamaan määrärahoja vanhusten ympärivuorokautiseen hoivaan, päihdepalveluihin ja mielenterveyspalveluihin.

- Kaupunginhallitus kehottaa terveystointa tekemään selvityksen hammashoitoketjun toimivuudesta (ml. palvelusetelin käyttö).

Esitys vuoden 2012 talousarvioksi

Ehdotus terveyskeskuksen vuoden 2012 talousarvioksi ja vuosien 2013- 2014 taloussuunnitelmaksi sekä talousarvion laatimisoheiden mallin mukaisesti laadittu ehdotus talousarvion perustelutekstiksi ovat ./.

esityslistan tämän asian liitteinä numero 1 ja 2.

Terveydenhuollon kokonaisrahoituksen lisäys vuonna 2012 on 1,2 % sekä omassa toiminnassa että HUSissa. Lisärahoituksella tulee rahoittaa yleisessä kustannustasossa tapahtuva nousu. Terveydenhuollon kokonaisrahoitus jakautuu terveyskeskustoiminnan ja HUS-kuntayhtymän kesken. Kaupunginhallitus on 28.3.2011 päättänyt terveyskeskustoiminnan osuudeksi 601,4 milj. euroa ja HUS-kuntayhtymän osuudeksi 465,5 milj. euroa. Terveyskeskustoiminnan ja HUS-kuntayhtymän rahoituksen jakauma on viime vuosina ollut seuraava:

Milj. euroa	TP 2010	TA 2011	TAE 2012	TP10-TA11	TA11-TAE12
Tk-toiminta	586,3	594,2	601,4	7,9	7,2
HUS-kuntayhtymä	455,7	460,0	465,5	4,3	5,5
Yhteensä	1 042,0	1 054,2	1 066,9	12,2	12,7

Terveyskeskuksen talousarvioesitys kasvaa vuodesta 2010 noin 7 milj. euroa (1,2 %). Yksityiskohtainen erittely terveyskeskuksen oman toiminnan kustannustasossa tapahtuvista muutoksista on esitetty erikseen kohdassa 7.3. HUSin raami on vuoden 2011 raamia 5,5 milj. euroa suurempi, mikä merkitsee 1,2 % lisäystä vuoden 2010 talousarvioon nähden.

Terveyskeskustoiminnan rahoitus vuonna 2012 säilyy vuoden 2011 tasoisena, kun huomioidaan talousarvion laatimisoheisiin sisältyvä kannanotto, jonka mukaan kaupunginhallituksen käyttövaroihin varataan vähintään opetus-, terveys- ja sosiaalitoimen työehtosopimusten mukaiset palkankorotusvarat.

31.5.2011

Käsittävä tässä kokouksessa

Talousarvio 2011	594,24
Yleinen kustannustaso	4,43
Varaus muihin tiedossa oleviin kustannusmuutoksiin	2,70
Edelliset yhteensä	601,37
Raami 2012	601,37
Erotus = tarvittavat vähennykset	0,00

Terveyskeskuksen tavoitteena on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla. Lähtökohtaisesti tämä merkitsee, että osastoille mahdollisesti tarvittavat lisäykset rahoitetaan budjetin puitteissa tekemällä vastaavan suuruiset vähennykset toisaalla.

Uuden terveydenhuoltolain ja kotikuntalain muutoksen mukanaan tuomat pitkäaikaissairaiden mahdollisuus kotikunnan muuttamiseen ja kansalaisten valinnanvapauden lisääntyminen merkitsevät terveyskeskukselle mahdollisesti hyvinkin huomattavia lisäkustannuksia. Terveyskeskus joutuu raamistaan maksamaan sekä ulkokunnille korvaukset helsinkiläisten muissa kunnissa oleskelun aikana (mm. loma- ja opiskelupaikkakunnalla) saamista terveysterveystoimista että ulkokuntalaisten Helsingissä oleskelunsa aikana Helsingin terveyskeskukselta saamien vastaavien terveysterveystoimien kustannukset. Lisäksi terveyskeskus joutuu maksamaan budjettiraamistaan Helsinkiin muualta muuttavien, pitkäaikaista laitoshoidon, asumispalveluja tai perhehoitoa tarvitsevien terveysterveystoimien kustannukset. Vaikka potilaan nykyinen kotikunta ja entinen kotikunta korvaakin terveyskeskuksen antaman hoidon kustannuksia, nämä tulonlisäykset tulevat Helsingin kaupungille eivätkä terveyskeskukselle. Siten terveyskeskus joutuu kustantamaan ko. ulkokuntalaisten ja ulkokuntien antamat palvelut vähentämällä terveyskeskuksen muita palveluja. Ongelmaa helpottaisi olennaisesti, mikäli terveyskeskus voisi näiltä osin toimia "nettobudjetoidusti" siten, että terveyskeskus saisi oikeuden käyttää ulkokuntalaisille antamistaan palveluista saamansa korvaukset (tulot) ulkokuntalaisten hoidosta Helsingin terveyskeskuksessa ja helsinkiläisten hoidosta ulkokunnissa aiheutuvien kustannusten kattamiseen lisäämällä vastaava, näiden kustannusten ja korvausten arvioitua määrää vastaava summa sekä terveyskeskuksen menoraamiin että tulojen lisäykseksi.

Terveysasemat

Terveysasemien toiminnassa painopisteenä on puhelinyhteyden

31.5.2011

Käsiteltävä tässä kokouksessa

saaminen ja vastaanotolle pääsyn parantaminen.

Terveysasemaosastolla on siirrytty kaikilla asemilla työparimalliin sekä vapaaseen hakeutumiseen soveltuvaan vastaanottotyön joustavuutta lisäävään toimintamalliin. Molemmilla toimintamalleilla pyritään parantamaan yhteydensaantia, hoidon tarpeen arviota ja hoidon jatkuvuutta. Laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palvelujen turvaamiseksi jatketaan terveysasemaverkon kehittämistä.

Terveysasemien käyntimäärien arvioidaan pysyvän jokseenkin vuoden 2011 tasolla, lukuun ottamatta nousua, joka syntyy siitä, että uutena tilastoituvana suoritteena on hoitajien puhelut.

Terveysasemien osalta lähtökohtana on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla.

Kotihoito

Kotihoito-osaston toiminnassa painotetaan keskiraskashoitoista asiakaskuntaa. Tavoitteena on, että 60 % säännöllisistä asiakkaista kuuluu maksuluokkiin 2-5 ja että RaVa mediaani asiakkailla on yli 2,2.

Kotihoidossa tavoitteena on myös jatkossa, että hoidon edellytysten täytyessä sen piiriin pääsee aina ilman jonottamista.

Kaupunginsairaala- ja sosiaali- ja sosiaalitoimi varmistavat yhteistyössä kotihoidon kanssa kotihoidon potilaiden tarvitseman lyhytaikaishoidon akuuteissa tilanteissa ilman päivystyspoliklinikakäyntiä yhteisesti sovittujen toimintamallien mukaisesti. Sairaalaan lähettämisen prosessia on tarkennettu ja kotiuttamisprosessia kehitetty yhteistyössä kaupunginsairaalan kanssa.

Peittävyystavoitteena on, että 13 % yli 75-vuotiaasta väestöstä kuuluu säännöllisen kotihoidon palvelujen piiriin vuoden 2012 loppuun mennessä.

Kotihoidossa lähtökohtana on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla. Lisääntynyt asiakasmäärä hoidetaan lisäämällä välittömän asiakastyön osuutta nykyisestä.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto on ollut terveyskeskuksen osastoista vaikeimmassa tilanteessa hoitotakuulainsäädännön toteuttamisessa, vaikka suun terveydenhuoltoon on hoitotakuun voimaantumisen jälkeen kohdennettu runsaasti lisäresursseja. Vuosina 2005- 2009 suun

---

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

31.5.2011

Käsiteltävä tässä kokouksessa

terveydenhuoltoon on tehty 19 milj. euron lisäpanostus, joka on merkinnyt noin 27 % reaalikasvua. Kasvusta kuitenkin noin 40 % liittyy pääkaupunkiseudun yhteisiin suun terveydenhuollon hankkeisiin.

Suun terveydenhuollossa jatketaan työnjakomallin toteuttamista, jossa alle 18-vuotiaiden suun terveystarkastukset on siirretty pääsääntöisesti suuhygienisteille.

Henkilökunnan rekrytoinnissa panostetaan yhteistyöhön oppilaitosten kanssa. Yliopistohammaslinikalla ja Suun erikoishoidon yksikössä tapahtuvan hammaslääkäreiden kliinisen kouluttamisen lisäksi osasto on tiiviissä yhteistyössä alan oppilaitoksiin.

Suun terveydenhuollossa lähtökohtana on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla.

Kaupunginhallituksen edellyttämä selvitys hammashoitoketjujen toimivuudesta tehdään syksyllä 2011.

Kaupunginsairaala

Kaupunginsairaalalla on käytössään 1 122 sairaansijaa. Toiminta sijoittuu Malmin (125 ss.), Herttoniemen (150 ss.), (Laakson 231 ss), Marian (84 ss.) ja Suursuon (190 ss.) sairaalakiinteistöihin. Kuntoutusyksikön vuodeosastot (131 ss.) sijaitsevat Laakson sairaalassa. Malmin sairaalan päivystysyksikkö (84 ss.) palvelee itäisen, kaakkoisen, koillisen ja pohjoisen alueen (= itäisen vastuualueen) potilaita. Haartmanin sairaalan päivystysyksikkö (118 ss) palvelee keskisen, eteläisen ja läntisen alueen (=läntinen vastuualue) potilaita. Kotisairaaloiden sairaansijamäärä on 93 paikkaa. Kotisairaalat toimivat Laakson (53 ss.), Malmin (20 ss.) ja Herttoniemen (20 ss.) sairaaloissa.

Suursuon sairaalan alkuperäinen sairaansijakapasiteetti (260 ss) on pienentynyt 190 sairaansijaan. Sairaalan toiminta on muuttunut asteittain akuuttiluonteisemmaksi vuoden 2010 aikana. Pitkäaikaispotilaita oli noin 80 maaliskuussa 2011 ja määrä vähenee edelleen. Tämä merkitsee, että akuuttihoitoon käytettävissä oleva sairaansijakapasiteetti lisääntyy pitkäaikaispotilaiden vähetessä.

Kaupunginsairaalassa poliklinikkatoiminnan volyymi pysyy vuoden 2011 tasolla ja akuuttisairaalan ajanvarauspoliklinikkatoimintaa kehitetään edelleen terveysasemia tukevana palveluna.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

31.5.2011

Käsittävätässä kokouksessa

Kaupunginsairaalassa lähtökohtana on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla. Lähtökohtana on myös, että Suursuon sairaalan akuutiksi muuntamisen edellyttämä lisäresurssi saadaan sulkemalla alustavan arvion mukaan noin 30 sairaansijaa kaupunginsairaalassa.

Kaupunkikonserniin kuuluvan Oulunkylän kuntoutussairaalan käyttöä jatketaan talousarvion puitteissa noudattaen talousarvion laatimisoheiden mukaista 2 % kustannustason nousua.

Psykiatria

Kaikilla poliklinikoilla on käytössä hoidon suunnittelun tukena potilaskohtaisesti sovellettava strukturoitu tutkimusohjeistus. Henkilöstön osaamista ja rekrytointia tuetaan turvaamalla hyvä täydennyskoulutus ja säilyttämällä työnkuvan riittävä monipuolisuus. Asumispalvelutoiminnassa jatketaan palvelujen laadunseuranta ja yhteistyötä sosiaaliviraston kanssa. Kaksoisdiagnoosipotilaiden hoitoa ja kuntoutusta kehitetään yhdessä päihdehuollon ja Niemikotisäätiön kanssa ja psykoosipotilaiden varhaiskuntoutustoimintaa kehitetään edelleen.

Psykiatriassa lähtökohtana on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla.

Kaupunkikonserniin kuuluvan Niemikotisäätiön palvelujen käyttöä jatketaan talousarvion puitteissa noudattaen talousarvion laatimisoheiden mukaista 2 % kustannustason nousua.

Yhteiset toiminnot

Yhteiset toiminnot sisältävät hallinto- ja palvelukeskuksen sekä terveyskeskuksen konsernijohdon toiminnot.

Hallinto- ja palvelukeskuksen budjetti on 100 milj. euroa, josta keskitetysti budjetoitujen tilakustannusten osuus on noin 43 milj. euroa. Henkilökuntaa hallinto- ja palvelukeskuksessa työskentelee runsaat 1000 henkilöä, joista runsas 50 henkilöä toimii varsinaisissa hallinto- ja suunnittelutehtävissä.

Terveyskeskuksen konsernijohdon budjetti sisältää keskitetysti budjetoitavat asiakaspalvelujen ostot, avustukset, työsuhteasuntojen kustannukset, keskitetysti ostettavat tukipalvelut, keskitetyn koulutuksen kustannukset sekä työterveyshuollon. Konsernijohdon

31.5.2011

Käsittävä tässä kokouksessa

budjetti on noin 31 milj. euroa.

Hallinto- ja palvelukeskus

Hallinto- ja palvelukeskuksessa lähtökohtana on pysyttää kustannukset vuoden 2011 tasolla.

Avustukset ja ostopalvelut

Talousarvioesitys sisältää varauksena avustuksiin 56 000 euron (=14 %) lisäyksen kuluvaan vuoteen (394 000 euroa) verrattuna ja avustuksiin varataan näin ollen 450 000 euroa.

Konsernijohdon budjettiin sisältyvien ulkopuolisten ostopalveluiden osalta talousarvioesitys on laadittu siten, että kustannuksissa on otettu huomioon talousarvion laatimisohjien mukainen 2 % hintatason muutos.

Kaupungin sisäiset palvelut on budjetoitu talousarvion laatimisohjeen mukaisesti 1,2 % hintatason muutoksen mukaisesti. Pelastuslaitoksen tuottaman kiireellisen sairaankuljetuksen osalta sovelletaan talousarvion laatimisohjien mukaista kaupungin sisäisten palvelumaksujen 1,2 % korotusta.

HUSin toiminta

HUSin toiminta käsittää HUSin helsinkiläisille tuottamat terveystaloudet ns. kuntalaskutettavat palvelut, joista terveyskeskus maksaa HUS-hinnaston mukaisesti. Lisäksi terveyskeskus osallistuu HUS:n talousarvion mukaisesti Myrkytystietokeskuksen palvelujen rahoittamiseen sekä kattaa osuutensa kalliin hoidon tasausmaksusta. HUSin talousarviokohta sisältää myös mahdolliset ylikäyttömaksut sekä muut vastaavan tyyppiset erikseen laskutettavat erät.

HUSin vuoden 2012 talousarvion taso on kaupunginhallituksen hyväksymän raamin mukaan 465,5 milj. euroa. HUSin määrärahojen kehitys on ollut seuraava:

TP 2006	TP 2007	TP 2008	TP 2009	TP 2010	TA 2011	TAE 2012
398.840	414.565	435.389	449 039	455 720	460 000	465 520

HUSin kustannusten kasvu on 1,2 % vuoden 2011 talousarvioon

31.5.2011

Käsittävä tässä kokouksessa

nähdän. Viimeisimmän käytettävissä olevan ennusteen mukaan tämä merkitsee sitä, että kustannusten tulisi nimellisesti laskea kuluvasta vuodesta.

Investointitalous

Kaupunginhallituksen 29.3.2010 hyväksymien talousarvion laadintaohjeiden mukaan on talonrakennuksen investointitaso noin 1 % vuoden 2011 tasoa korkeampi. Irtaimen omaisuuden osalta raami puolestaan on noin 0,4 % vuoden 2011 tasoa pienempi. Kokonaisuutena investointien raami on siis jokseenkin samalla tasolla kuin vuonna 2011. Ainoastaan irtaimen omaisuuden hankinnat sisältyvät terveyskeskuksen talousarvioon, talonrakennuksen määrärahojen sisältyessä kiinteistöviraston talousarvioon.

Atk-hankinnat

Painoalueina ovat asiakastietojärjestelmiin integroitujen sähköisten asiointipalvelujen kehittäminen ja käyttöönotto sekä asiakasjärjestelmien kehittäminen. Lisäksi terveyskeskus osallistuu kansallisen terveystietojärjestelmän määrittelyihin ja toteutuksiin lainsäädännön mukaisesti. Verkko-oppimista laajennetaan edelleen. Teknisen infrastruktuurin ylläpito ja kehittäminen vaatii 2012 laitteistojen merkittävää uusimista, joka on samalla myös edellytyksenä tietojärjestelmien tehokkaalle käytölle ja uusien ratkaisujen aikaansaamiselle. Uuden käyttöjärjestelmän käyttöönotto aloitetaan 2012. Langattoman tekniikan käyttöä ja ratkaisuja laajennetaan ja kehitetään edelleen. Uusien toiminnanohjausjärjestelmien käyttöönotot ovat merkittäviä viraston toiminnan kehittämisessä. Työasemamäärä kasvaa uusien tietojärjestelmien käyttöönoton ja uusien tekniikoiden myötä. Hankeohjelma perustuu terveyskeskuksen toimintastrategiaan ja kaupungin tietotekniikkastrategian toteuttamiseen. Atk-investointeihin kohdennetaan yhteensä 6,8 milj. euroa.

Muut hankinnat

Muun irtaimen omaisuuden esityksessä on otettu huomioon erityisesti viime vuosina pois jääneiden, vanhentuneita laitteita korvaavien hankintojen osuus. Tämän lisäksi irtaimen omaisuuden summaa kasvattavat tilahankkeiden mukanaan tuomat välttämättömät kalustohankinnat sekä puhelinpalvelujärjestelmän hankinta. Muun irtaimen omaisuuden hankintoihin esitetään kokonaisuudessaan 7,3 milj. euroa vuodelle 2012.

31.5.2011

Käsiteltävä tässä kokouksessa

Toimitusjohtajan kannanotot

Toimitusjohtaja toteaa, että talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen päättämän raamin mukaisena. Terveyskeskuksen vuoden 2012 talousarvioesitys vastaa tasoltaan vuoden 2011 talousarviota.

./ Henkilöstötoimikunta käsitteli asiaa kokouksessaan 23.5.2011 ja henkilöstön yhteistoimintaryhmän antama lausunto on esityslistan tämän asian liitteenä numero 3.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504